

La baula entre Zaplana i Camps

Diumenge 28 de juny, a les Corts valencianes, van donar-se cita cinc dels sis presidents que ha tingut la Generalitat Valenciana d'ençà de la represa democràtica. El recentment investit, Ximo Puig, que aquell dia prometia el càrrec en un acte solemne; l'eixint, Alberto Fabra, que ha demostrat unes maneres exquisides durant el traspàs de poders, i tres dels altres quatre que, com ell, ja formen part de la galeria d'ex-presidents: Joan Lerma (1982-1995), Eduardo Zaplana (1995-2002) i Francisco Camps (2003-2011).

Només en faltava un, tot just qui va capitanejar la transició del zaplanisme al el campisme: José Luis Olivas Martínez, president valencià del juliol del 2002 al juny del 2003. Un interregne molt breu que, d'una banda, va ser una recompensa a la seua escalada política –iniciada de ben jove, amb etapes a la UCD, AP i el PP–, i de l'altra, el trampolí cap a la presidència de Bancaixa, l'hereva de la històrica Caixa d'Estalvis de València i l'accionista de referència del Banc de València, el braç financer de la burgesia local.

El matí de dilluns 29 de juny, poques hores després de l'acte institucional a les Corts, Olivas era detingut per agents de la Unitat Central Operativa (UCO) de la Guàrdia Civil en el marc de l'*operació Coral*, que investiga la concessió de crèdits per valor de 500 milions de dòlars als propietaris d'un hòlding empresarial, el Grupo Gran Coral, amb interessos econòmics al Carib. D'aquests diners, 130 milions van ser presumptament desviats a Andorra i Suïssa.

La detenció d'Olivas ha estat la caiguda definitiva d'un escalador nat, nascut a Motilla del Palancar (Conca) el 13 d'octubre del 1952. Llicenciat en dret per la Universitat Complutense de Madrid, la ciutat on també va rebre un curs d'espe-

VÍCTOR
MACEDA
@VictorMaceda

cialització en dret internacional públic, de seguida va establir-se a València, d'on ja no es mouria. Al capdavant, la seua Motilla natal –aturada obligatòria a l'antiga carretera N-III– era bastant més a prop del País Valencià que no de Madrid.

Són els anys de la *batalla de València*, de la guerra de símbols, i Olivas, un conservador tradicional, comença a fer les seues primeres passes en política. Hi accedeix després d'haver treballat fugaçment a la Ferderació Empresarial d'Hotelleria de València, un organisme provincial del qual va arribar a ser secretari general.

A les primeres eleccions de la democràcia recentment estrenada, les del 1979, Olivas s'integra a les llistes de la Unió de Centre Democràtic (UCD), el partit que llavors liderava el president del Govern espanyol, Adolfo Suárez, i en què militava de feia dos anys. Obté una acta de regidor que li servirà per promocionar-se internament. El seu nom cobra protagonisme i es fa un lloc a l'estructura del Consell preautonòmic liderat per l'ucedista Enrique Monsonís entre el 1980 i el 1982. En concret, assumeix la direcció general de Pressupostos.

Adscrit als col·legis d'advocats de València, Sueca i Madrid, en realitat Olivas sempre ha estat més lligat a l'economia que no a les lleis. A partir del 1987 torna al consistori com a regidor d'AP, i el 1991,

quan Rita Barberà –ja sota la denominació de PP– es fa càrrec de l'alcaldia gràcies al pacte amb la regionalista Unió Valenciana (UV), Olivas passa a ocupar la regidoria d'Economia i Hisenda. També esdevé portaveu popular a l'Ajuntament.

El seu retorn a l'administració autonòmica –adaptada a la versió moderna de Generalitat Valenciana– es produeix el 1995. Un altre acord PP-UV –amb Eduardo Zaplana com a nou president en substitució del socialista Joan Lerma– li permet de seure a les reunions del Consell, i amb una responsabilitat d'anomenada: la de conseller d'Economia i Hisenda, un càrrec que ostentarà durant tota la legislatura, fins el 1999.

La següent, de nou amb Zaplana com a president, puja un altre graó més i ocupa la vice-presidència del Consell, el pas previ a la seua elecció com a cap del Consell transitori, quan aquell marxa de ministre a Madrid. Olivas va tocar el cel amb els seus dits, i després d'allò, res més no podia ser, a la política autòctona.

En homenatge als serveis prestats, el president Camps, el seu successor, el situa al capdavant de Bancaixa. La reforma de la llei de caixes, aprovada sota el mandat de Zaplana, les havia obertes de bat a bat al control polític. Camps aprofundeix aquesta via i converteix Bancaixa –a València i Castelló– i la CAM –a Alacant– en satèl·lits de la Generalitat. La política megalòmana, farcida de grans esdeveniments i d'obres faraòniques, troba en les caixes d'estalvi pròpies un aliat imprescindible. Per exemple, en la constitució de Valmor Sports, l'empresa creada *ad hoc* –amb l'empresari tauleller Fernando Roig i Jorge Martínez, *Aspar*, com els altres dos principals accionistes– per a organitzar el gran premi anual de Fórmula 1 que va acollir València del 2008 al 2012, que segons Camps, no havia de costar un euro als valencians. El negoci no va ser tal, i el deute, el pagaran els contribuents.